

České dřevo – všestranně využitelná strategická surovina státu

Ve městech již nyní žije více než polovina světové populace. Do roku 2050 se toto číslo zvedne na 70 % obyvatel planety. Touto mimořádně důležitou problematikou se zabývala celosvětová konference OSN o bydlení a udržitelném rozvoji měst „Habitat III“, která proběhla v říjnu 2016 v ekvádorském Quitu. Byla jednou z prvních implementačních konferencí pro cíle udržitelného rozvoje tzv. „Agendy 2030“ (schválené v září 2015) pro období do roku 2030. Výsledný dokument „Nová agenda pro města“ vytyčil vládám členských států OSN na příští léta jasný cíl: vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a obce. Jedním z logických a mimořádně výhodných řešení je podstatně zvýšit využívání dřeva, zejména v oblasti stavebnictví.

Počet obyvatel se zvyšuje také v Evropě – za každý rok vyroste v evropských městech 190 mil. m² bytového prostoru a přibývá tempem téměř jednoho procenta ročně. Jak tento problém řešit a nezhoršovat přitom stav životního prostředí? Vzorem Evropě a celému světu mohou být skandinávské země, které ve velkém využívají dřevo při stavbě bytových domů, veřejných budov, hal a mostů. V předchozím [článku o nevyužitém potenciálu dřeva](#) jsme psali o finské vědecké studii, kterou provedli výzkumníci z univerzity v Aaltu a Finského institutu životního prostředí. Ze studie vyplynulo, že přechod na dřevo jako stavební konstrukční materiál by významně snížil dopad stavebních konstrukcí na životní prostředí.

Stavění ze dřeva je po mnoha stránkách prospěšné a výhodné řešení také pro Českou republiku. Jednu třetinu našeho území zaujímají lesy, kde funguje trvale udržitelné hospodaření v lesích. Tzn., že jsou dlouhodobým zdrojem obnovitelné domácí suroviny – dřeva, které v sobě během života (jako strom) i po pokácení (například jako konstrukční stavební materiál) ukládá uhlík. Právě dřevo použité ve stavbách vytváří obrovský prostor pro dlouhodobé skladování uhlíku, jehož vypouštění do atmosféry je potřeba v maximální míře omezit.

Nespornou výhodou dřeva jako stavebního materiálu je suchá technologie a rychlá realizace výstavby bez použití nedostatkového stavebního písku. Využíváním českého dřeva pro tuzemské stavby by se snížily emise způsobené dopravou surovin z jiných zemí. Kromě nižší uhlíkové stopy vytvářejí dřevěné stavby ve městech lepší klima – fungují jako přirozená klimatizace. Obecně dřevo prospívá lidskému zdraví a psychice: dřevěné interiéry a výrobky ze dřeva působí na člověka pozitivně, zvyšují pozornost a zlepšují náladu.

Výhody dřevěného stavění spočívají také ve značném potenciálu domácího zpracování dřeva. Produkce výrobků s vysokou přidanou hodnotou znamená navýšení daňových odvodů do státní pokladny. Navíc realizací novely zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek bychom mohli i u nás zásadním způsobem podpořit využití dřeva ve stavitelství a tím velmi efektivně skladovat uhlík uložený ve dřevu po dobu desítek až stovek let. Tento přístup už po léta praktikuje Finsko v rámci vládního Programu Dřevostavba: jeho cílem je zvýšit využívání dřeva při urbanistickém rozvoji za pomoci vládních dotací pro města a obce, diverzifikovat a rozšířit různé možnosti využití dřeva, a zároveň vytvořit co

největší přidanou hodnotu.

Důvodů, proč více stavět ze dřeva, je celá řada, a to z pohledu ekonomického, sociálního i environmentálního. Je proto žádoucí, aby bylo dřevěné stavění podporováno legislativně, aby se vytvářely vhodné podmínky pro užívání dřeva ve všech oborech lidské činnosti, a v neposlední řadě aby byl podporován výzkum zaměřený na dosud neznámé vlastnosti této unikátní suroviny. Také u dřeva, jako u každé strategické suroviny, je nutné dodržovat určitá pravidla ochrany a smysluplného využívání. Znamená to nesnižovat plochu lesů a hospodařit v nich na principech trvalé udržitelnosti.

Projekt byl realizován za finanční podpory Ministerstva zemědělství.

